

слухачів у світовому та українському музичному просторі. Джаз-рок як синтетичне утворення набув специфічного розвитку в Україні, починаючи з 1970-х рр., в умовах жорстких цензурних обмежень тодішніх художніх рад, які прослуховували репертуар виконавських колективів різних музичних об'єднань. Гурти, які працювали в цьому стилі, потрапили під ідеологічний тиск за вільне висловлювання у творчості власних думок та були вимушені звучати «підпільно» (наприклад, гурт «Еней»). Серед ініціаторів джаз-року та артроку в Україні — представники гуртів «Брати Блюзу», ВІА «Ватра», Jazz-kolo та ін., вивчення творчого досвіду яких є перспективою окремих досліджень.

Ю. Базилева

УПРОВАДЖЕННЯ ЙОГИ В РУХОВУ АКТИВНІСТЬ МУЗИКАНТІВ-ВИКОНАВЦІВ

Y. Bazyleva

IMPLEMENTATION OF YOGA INTO THE MOTOR ACTIVITY OF MUSICIANS-PERFORMERS

Вирішення проблеми психоемоційних навантажень у здобувачів факультету музичного мистецтва однаково значиме в особливо ускладнених обставинах, що спонукають до емоційного згоряння і потребують психологічного захисту. Щоб уникнути психоемоційних переживань, пов'язаних з професійно-виконавською майстерністю, потрібна допомога, яка полягає в площині рухової активності, приміром, йоги. Саме ця індійська практика ідеально підходить для музикантів, оскільки, як жодна інша оздоровча система, впливає не лише на фізичне здоров'я людини, а й на її емоційний стан. Мистецтво йоги за своєю природою унікальне, тому що дає кожному те, у чому є потреба. Багато авторів, досліджуючи йогу, констатують, що її вправами, під час яких здійснюється розтягнення тіла, можна знімати м'язове напруження, водночас вони поліпшують кровообіг і виправляють дефекти хребта. Існують методики психофізичної гімнастики на основі хатха-йоги, автори яких рекомендують вправи асани для корекції малорухливості суглобів та усунення болювих відчуттів.

Метою доповіді є визначення ефективності програми рухової активності здобувачів факультету музичного мистецтва ХДАК, основаної на системі вивчення вправ-асан йоги, для розвитку гнучкості м'язів, сухожилів і рухливості суглобів та відновлення після виконавської практики.

На початку виконання вправ йоги більшість здобувачів помічають позитивні зміни в самопочутті: заряд енергії, нервова-м'язова релаксація, поліпшення психічного стану. Вправи йоги для музикантів-виконавців передбачають комплекси для розвитку гнучкості, рухової стійкості, граціозності, дихання і плавності рухів. Обов'язковий компонент занять — зміцнення м'язів спини, живота, грудей, шиї, верхніх і нижніх кінцівок. У нашому організмі все взаємопов'язано: органи, тканини, суглоби і м'язи. Йоги вже давно зрозуміли (а фізіологи довели), що, впливаючи на м'язи певним чином, ми можемо впливати і на внутрішні органи. Механізм цього впливу досить простий. М'язи, зв'язки і суглоби нашого тіла мають чутливі нервові закінчення, за допомогою яких ми відчуваємо своє тіло. Ці ж нервові зв'язки відіграють важливу роль у підтримці здоров'я внутрішніх органів. У йозі існує безліч асан (вправи-пози), які сприяють поліпшенню здоров'я та психоемоційного стану музикантів-виконавців. Як приклад можна навести такі асани: Сур'я Намаскар

(«привітання Сонцю») — покращує стан хребта й суглобів, оздоровлює легені та серце, інші внутрішні органи, спалює зайвий жир, оптимізує гормональний фон; Тіталіасана («метелик») — відмінна поза для розкриття тазостегнових суглобів, зміцнення колін і щиколоток; Тир'яка Тадасана («поза гнучкого дерева») — ефективно розширює грудну клітку, укріплює дихальну систему, спалює жир з талії і стегон, знімає напруження в зоні попереку; Шашанкасана («поза кролика») — тонізує м'язи тазу, заспокоює, очищає кров.

Отже, застосування вправ йоги на заняттях з фізичного виховання надає глибокого розтягуючого ефекту в м'язах, суглобах і сухожиллях. Збільшення гнучкості супроводжується зміцненням м'язів і в результаті краще функціонують суглоби, знижуються больова чутливість і м'язові контрактури після довготривалої гри на інструменті. Упровадження йоги в самостійну роботу не лише підвищує ефективність основних занять, а й надає можливості вийти на вищий рівень у професійній виконавській майстерності, здійснювати профілактику м'язово-суглобового апарату загалом. Йога стає невід'ємною складовою рухової активності музикантів-виконавців і використовується на всіх її періодах та етапах музичної освіти.

Чжан Мін

НАПРЯМИ МУЗИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ КОМПОЗИТОРА ШИ ГУАННАНЯ

Zhang Min

DIRECTIONS OF THE MUSICAL CREATIVITY OF THE COMPOSER SHI GUANGNAN

Творчість відомого китайського композитора другої половини ХХ ст. Ши Гуаннаня є дуже важливою і знаковою в музичній культурі Китаю. Він став одним із найпопулярніших композиторів у цій країні саме в 1970–80-ті роки. Відомість митця пов'язана, насамперед, зі значними новаторськими проявами, які він зміг здебільшого принести зі своєю творчістю в жанри популярної китайської музики, а також у масові й масштабні жанри академічного мистецтва.

Ши Гуаннань народився у 1940 р. в китайському Чунціні. Отримавши у 1964 р. музичну освіту в консерваторії м. Тяньцзінь, молодий композитор став працювати в Тяньцзіньському оперному театрі, згодом — у Центральній (Пекінській) філармонії. Тривалий час митець працює на посаді заступника голови Асоціації китайських музикантів. За значний творчий внесок у розвиток китайської музики композитор був відзначений найвищою мистецькою відзнакою в Китаї — присвоєнням йому почесного звання «Народний музикант». Крім того, після смерті митця, на знак вдячності й пошани за його творчість, у 2000 р. в Пекіні відбувся великий пам'ятний концерт на його честь.

Музичний спадок композитора Ши Гуаннаня налічує понад сто різних творів. Одним з найбільш плідних жанрів музичної творчості композитора є популярна китайська пісня. Серед найвідоміших пісень Ши Гуаннаня слід виокремити — «На полях надії», «Бий у барабани, співай пісню», «Коли виноград дозріє в Тулуфані», «Пісня гостів», «Якщо ви маєте знати», «Прем'єр Чжоу, де ви були?», «Під місячним вітром на краю бамбука», «Чисте біле перо посилає прихильність» та ін. А пісня «Підняв високо факел Азіатських ігор» була обрана як головний музичний супровід XI Азійських ігор.